

به نام خدا

مسابقه رشد 6

مدرسه علمیه فاطمه الزهرا (سلام الله علیها) تنکابن - شیروود

موضوع

آداب و شئون طلبگی از نگاه و سیره بزرگان حوزه

پژوهشگران

معصومه امینی نژاد

فائقه لشتوقربانی

الهام مهدی فهیمی

سال دوم

اردیبهشت 1396

بسم الله الرحمن الرحيم

چکیده

روحانیت و طلبگی وارث انبیا و نماینده اسلام است و مسئولیت هدایت انسان را پس از آن بر دوش دارد، بی شک بر دوش کشیدن چنین بار سنگینی نیاز به آن دارد که طلبه ابتدا خود را از رذائل و نفسانیات پاک کرده و یا در مسیر تعالی گذاشته باشد. طلبه و روحانی که از فرهنگ اسلام و تعالی بشر سخن می گوید باید در مقام عمل نیز پیشگام باشد و عمل خود را نشانه ای برای جلب اعتماد و آرامش مخاطب قرار دهد . اگر مخاطب میان رفتار و گفتار روحانی فاصله ای احساس کند، اثری از کلام او نخواهد گرفت؛ زیرا این امر را نشانه نوعی دورویی و شاهد بی اعتقادی به سخنان خویش می یابد . لذا در این تحقیق سخن از پرداخت آداب و شئون طلبگی آورده ام که در ادامه به توضیحات بیش قرآن خواهیم پرداخت

واژگان، کلیدی: آداب، شئون، طلبه- سیره، بزرگان، حوزه

فهرست

عنوان.....	صفحه.....
1. مقدمه.....	1.....
2. طرح تفصیلی.....	2.....
(1) تعریف و تبیین	
موضوع.....	3.....
(2) سوالات اصلی.....	3.....
(3) سوالات فرعی.....	3.....
(4) اهمیت و ضرورت تحقیق.....	3.....
(5) پیشینه تحقیق.....	4.....
(6) روش جمع آوری اطلاعات.....	4.....
(7) منابع اصلی تحقیق.....	4.....
3. ارزش علم آموزی در کلام امام علی (علیه السلام).....	5.....
4. هویت طلبه.....	5.....
5. منزلت طلبه و عالم از نظر اسلام.....	6.....
6. آداب و شئون فردی طلبگی از نگاه بزرگان دینی.....	8.....

(2) آیت الله بهجت

علم و تقوا دو بال پرواز برای هر طلبه است که اگر به هر کدام از این دو کم توجهی شود زیان های فراوانی متوجه طلبه خواهد شد.

دیگر توصیه های آیت الله بهجت به طلاب علوم دینی.

1- حاسبوا قبل ان تحاسبوا؛ هر شب محاسبه نفس کنید. «

2- من عمل بها، علمه الله علم ما لم يعلم؛ هر کس به آنچه می داند عمل کند، خداوند دانش آنچه را نمی داند به او خواهد آموخت.»

3- با آدم های امین مشورت کند تا چنانچه زهر می خورید به شما بگویند.

4- اگر خدا را نصرت نکردی، خداوند هم شما را یاری نخواهد کرد. اگر خدا را یاری نکردی و به کسی ظلم کردی، بعدا دیگری در حق تو ظلم می کند.

5- درس را رها نکنید.¹

(3) آیت الله مکارم شیرازی

اگر افراد بهره های متفاوت می برد ناشی از تفاوت ظرفیت و گنجایش شان است؛ بنابراین باید ظرفیت وجودی خود را با تقویت و ارتقای ایمان و معرفت گسترش دهیم. هر اندازه اخلاص ما بیشتر شود، گنجایش وجودی ما بیشتر خواهد شد و در نتیجه بهتر و بیشتر خواهیم توانست از فیوضات الهی استفاده کنیم و بهره ببریم.

در حوزه افراد زیادی سراغ داریم که استعداد های خوبی داشتند اما به دلیل نداشتن تجمل به جایی نرسیده اند؛ از سویی دیگر افرادی نیز بودند که اس تعداد متوسطی داشتند اما به دلیل برخورداری از روحیه تجمل و صبر به مقامات و درجات عالیه دست یافتند و علمای بزرگ ما از چنین روحیه ای برخوردار بودند¹

¹ - پایگاه خبری آینده، تایم 12/15، 96/2/5 مورخ.

(4) آیت الله جوادی آملی

لحظه ای فراگیری علوم غفلت نکنید! هیچ گاه بی طهارت نباشید، همیشه نمازتان اول وقت و با جماعت باشد. درس را طوری بخوانید که بعد بتوانید تدریس کنید، نه برای اینکه نمره بگیرید.

اگر طوری درس خواندید که نتوانستید تدریس بکنید دوباره بخوانید؛ چون معلوم می شود درس را نفهمیده اید. راه برای همیشه وسیع است. بسیاری از علوم از درون می جوشد اگر خدای سبحان فرمود: «من جاء بالحسنة فله عشر امثالها» این تنها مربوط به ثواب در قیامت نیست. هر کس هر قدمی در راه خدا بردارد، خدا 10 برابر پاداش می دهد. اگر کسی در حوزه یا دانشگاه برای رضای خدا یک ساعت محققانه زحمت کشید نتیجه ده ساعته را بر می دارد. این وعده الهی است همیشه سعی کنید به لطف الهی علوم را که قرآن و عترت به ما آموخت که قابل احصاء نیست و در همین دعاها ماه شعبان می خوانیم اینها مدرن علم اند بهره وافی و کافی ببریم.^۲

(5) آیت الله صافی گلپایگانی

اولین نکته ای که خود و طلاب عزیز و مدرسین عالی مقام را به آن توصیه می نمایم این است که در سیر دانشوری و دانشجویی، دو بال کتاب و سنت؛ قرآن مجید و احادیث شریفه را وسیله پرواز و عروج به معارف عالم و معرفت بدانند و الهام از کتاب خدا و هدایت های اهل بیت (علیه السلام) را در خودسازی و معرفت افزایی و تکمیل بصیرت دینی، مصدر همه بینش ها و کمالات علمی و عملی بدانیم. نکته دوم اینکه باید طلاب این علوم و شاگرد این مکتب و حیانی به آن آراسته باشد، خود نگهداری در برابر دنیا، جلوه های مادی و شهوات حیوانی و مقامات و مناصب ظاهری است که هر چه یک عالم دینی به آن بیشتر مقید باشد، توفیقش، شجاعتش در امر به معروف و نهی از منکر و حفظ شئون دینی بیشتر خواهد شد.

^۱- ویژه نامه آغاز سال تحصیلی، شماره 10.

^۲- پایگاه اطلاع رسانی بنیاد معارف و حیانی اسراء، 12/30، 95/2/5 مورخ.

طمع به این زخارف دنیا، انسان را ذلیل و از استقلال ساقط می نماید. علاقه به ریاست و برتری جویی هم، انسان را ضعیف و خودباخته می نماید حتی به مقامات دینی نیز نظر استقلالی داشتن، مذموم است.^۱

^۱ - سایت تبیان.

با توجه به آنچه که گذشت می توان فهمید که در میان مشاغل، روحانیت و طلبگی جایگاه والاتری دارد . جامعه و سعادت خود را در گرو سپری از دین می داند و روحانیت تنها نهادی است که رسماً متکفل تبیین نحوه صحیح دین ورزی در درجه اول، تعالایات بر شیوه - دین داری در درجه دوم و به دست دادن الگوی عملی تدین و ارائه نسخه پیاده شده - حیات دینی در درجه سوم است . منزلت اجتماعی و محوریت دینی روحانیت ارج نهاده می شود . و اعتبار مردم ارائه می یابد، اما اگر شیوه زیست او و به تعبیر مختصرتر و جا افتاده تر (زیّ) او - مغایر با این هنجارهای عرف نهاده باشد، طبعاً مردم نمی توانند او را دست پرورده راستین دین بدانند، لذا، در این تحقیق مواردی از زی طلبگی فردی، خانوادگی با اجتماعی آورده شده است که ان شاءالله آنها را در زندگی فردی، خانوادگی، اجتماعی خود به کار بگیریم و امید است این ناچیز به حسن قبول مولای منتظران سرچشمه برکات فراوانی گردد.

- (1) ارشاد، علی اکبر، مجله حاشیه، ش 3، چ رواق، 1393.
- (2)، ش 16، چاپ رواق، 1393.
- (3) برخوردار فرید، شاکر، آداب الطلاب، ج 1، موسسه انتشارات لاهوت، 1392.
- (4)، آفات الطلاب، ج 2، موسسه انتشاراتی لاهوت، چ 6.
- (5) پایگاه اطلاع رسانی بنیاد معارف و حیانی اسراء، 95/2/5 / 12:30.
- (6) پایگاه خبری آینده، تایم 12/15، 96/2/5 مورخ.
- (7) سایت تبیان، 95/2/5 / 13:00.
- (8) جوادی آملی، مفاتیح الحیاء، مرکز نشر اسراء، زمستان 1391.
- (9) سعادت مند، رسول، آیین دانشوری در سیره امام خمینی، چاپ اول، انتشارات تسنیم، چاپ قدس، 1389.
- (10) عالم زاده، نوری، محمد، درآمدی بر زیّ طلبگی، چ 6، قم، مرکز اخلاق و تربیت، 1393.
- (11) عیسی زاده، عیسی، خانواده قرآنی، قم، موسسه بوستان کتاب.
- (12) مصباح یزدی، محمد تقی، مباحثی درباره حوزه، ج اول، انتشارات موسسه آموزشی و پژوهشی امام خمینی، 1376.
- (13) ویژه نامه آغاز سال تحصیلی حوزه های علمیه، شماره 10.
- (14) اینترنت.